

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/Факс 051/430-110, 051/430-100; e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org www.rpz-rs.org

Број: 07/2.01/03-614-55/13
Датум: 13.02. 2013. године

СТРУЧНО УПУТСТВО
за провођење такмичења ученика основних и средњих школа Републике Српске
школска 2012/13. година

1. Стручним упутством ближе се одређују ниво, организација и провођење такмичења ученика основних и средњих школа за школску 2012/13. годину.
2. Основне и средње школе на територији Републике Српске су дужне да се придржавају овог Стручног упутства.
3. Нивои и организатори такмичења ученика основне школе за школску 2012/13. годину су:
  - **Школска** такмичења, која организују и проводе школски активни наставника одређеног предмета, према календару такмичења.
  - **Општинска** такмичења, која организују и проводе општински активни наставника одређеног предмета, односно комисије које формирају општински активни наставника одређеног предмета (уколико постоје), инспектори-просвјетни савјетници у подручним канцеларијама Републичког педагошког завода и општински активни директора школа.
  - **Регионална** такмичења, која организују и проводе подручне канцеларије Републичког педагошког завода, регионални активни директора и подружнице друштва наставника одређеног предмета на регији.
  - **Републичка** такмичења, која организује Републички педагошки завод и републичко друштво наставника одређеног предмета.
  - **Државна** такмичења, која организују и проводе стручна удружења из Републике Српске и ФБиХ.
  - **Међународна** такмичења. Сагласност на елаборат за међународна такмичења, балканијаде и олимпијаде, даје министар просвјете и културе Републике Српске.
4. Нивои и организатори такмичења ученика средње школе за школску 2012/13. годину су:
  - **Школска** такмичења, која организују и проводе школски активни наставника одређеног предмета или струке, према календару такмичења.
  - **Регионална** такмичења, која организују и проводе подручне канцеларије Републичког педагошког завода, регионални активни директора и подружнице друштва наставника одређеног предмета на регији.
  - **Републичка** такмичења, која организује Републички педагошки завод и републичко друштво наставника одређеног предмета.
  - **Државна** такмичења, која организују и проводе стручна удружења из Републике Српске и ФБиХ.
  - **Међународна** такмичења. Сагласност на елаборат за међународна такмичења, балканијаде и

олимпијаде, даје министар просвјете и културе Републике Српске.

5. Календаром такмичења ученика основних и средњих школа за школску 2012/13. годину утврђени су разреди, предмети и стручна подручја из којих се такмиче ученици на поједином нивоу такмичења.
  6. Учесници такмичења и број ученика-учесника такмичења
Ученици основних и средњих школа могу учествовати на такмичењима појединачно или као чланови екипе. Један ученик се може такмичити, као појединац или члан екипе, у више дисциплина. Учествовање ученика на такмичењима је добровољно.
Ученици који су страни држављани, а пребивају и школују се у Републици Српској, имају право учествовања на школским, општинским, регионалним и републичким такмичењима под истим условима као и остали ученици.
Да би ученик учествовао на вишем нивоу такмичења, мора да учествује на претходном нивоу и да постигне одговарајући резултат и то:
    - **На општински ниво такмичења основне школе које имају до три одјељења једног разреда пријављују једног ученика, а остале два.**
    - **На регионално такмичење основне школе пријављују првопласираног ученика на општинском такмичењу, а остале позива Републички педагошки завод у складу са постигнутим резултатима. Листу такмичара објављује Републички педагошки завод у року од седам дана од дана пријема резултата са општинских такмичења.**
    - **На регионални ниво такмичења средње школе могу да пријаве до три ученика који су на школском такмичењу освојили 1-3. мјеста.**
    - **У случајевима када се не организују регионална такмичења, ученици средње школе који су на школском такмичењу, из предмета или предметне области, освојили прво и друго мјесто биће позвани на републичко такмичење.**
    - **Број екипа које учествују на екипном такмичењу се одређује према пропозицијама и у складу са системом такмичења.**
    - **На републичко такмичење директно се пласирају ученици који су на регионалном такмичењу освојили прво мјесто, а остале позива Републички педагошки завод у складу са постигнутим резултатима.**
    - **Републички педагошки завод ће објавити листу такмичара који се позивају на републичко такмичење најкасније до петка у седмици у којој прими резултате регионалних такмичења.**
  7. Обавезе наставника/ментора су:
    - Одговарају за ученике за вријеме пута на такмичење и повратка;
    - Учествоју у раду такмичарских комисија за поједини ниво такмичења;
    - Учествоју на предавањима и радионицама које се одржавају за вријеме такмичења у складу са програмом стручног усавршавања наставника;
  8. У Програму сваког нивоа такмичења прописују се:
    - вријеме почетка и завршетка рада ученика на рјешавању такмичарских задатака,
    - распоред простора и опреме за такмичење,
    - помоћна средства, опрема, прибор, инструменти и сл. којима се такмичари могу користити за вријеме рада,
    - дежурни наставници за надзирање рада ученика,
    - вријеме за арбитражу, након објаве прелиминарних резултата и прикупљених евентуалних приговора.
- Одређене специфичности при организовању и провођењу такмичења из физичког васпитања, музичке културе, неких општеобразовних и стручних предмета у средњим школама, биће регулисане додатним пропозицијама.
9. Такмичарске комисије за поједини ниво такмичења именује организатор такмичења на основу приједлога које могу доставити школе, стручна удружења и инспектори-просвјетни савјетници из Републичког педагошког завода.

10. Чланови такмичарских комисија, такмичари и наставници/ментори су дужни поштовати одредбе регуларности и упутства предсједника комисија, у супротном их предсједник комисије разрјешава дужности члана комисије или одстрањује са такмичења. Разрјешење члана комисије или одстрањење такмичара/ученика са такмичења се региструје у записнику и извјештају саведеног такмичења.

11. Директори школа-домаћина ће послати Извјештај са резултатима такмичењаведеног у њиховој школи до 12.00 часова, првог уторка наконведеног такмичења, у електронској верзији на адресу: pedagoski.zavod@rpz-rs.org

Извјештај оведеном такмичењу треба да садржи:

- Ранг листу такмичара (име и презиме ученика, односно списак чланова екипе, назив школе, мјесто, број освојених бодова и ранг на одржаном такмичењу и име и презиме наставника/ментора/ ученика и
- Кратак осврт на ток такмичења са списковима чланова комисија које су учествовале у раду током такмичења.

12. Трајање такмичења:

- На сваком нивоу такмичења из теоријских наставних дисциплина ученици раде тест, односно рјешавају задатке. Вријеме израде теста или задатака на Републичком такмичењу је 180 минута, а на нижим нивоима 120 минута.
- Такмичења у спорту, музичкој и ликовној умјетности, одвијају се према посебним правилима која утврђују представници школа које су укључене у та такмичења. Такмичарске комисије одређују посебно вријеме потребно за извођење експеримената, практичних радних операција и продукција и презентација радова.

13. Такмичарски задаци

- Ученици основних и средњих школа се такмиче у рјешавању задатака који произилазе из наставних програма за основне и средње школе тј. гимназије и средње стручне школе, за одговарајући предмет или предметно подручје.
- У задацима се може захтијевати и кључно знање из претходних разреда, способност примјене знања у новим ситуацијама, као и корелација са сродним предметима.
- За све разреде и све нивое такмичења тестови и задаци треба да омогуће максимално испољавање знања, способности и умјећа ученика, стечених реализацијом редовне и додатне наставе претходних разреда, те ваннаставним и индивидуалним радом до одржавања одговарајућег такмичења.
- Тестове, односно задатке за школска такмичења припремају школски активи наставника.
- Тестове, односно задатке за општинска, регионална и републичка такмичења припрема и обезбјеђује Републички педагошки завод и Друштво наставника одређеног предмета.
- Уз такмичарске задатке на свим нивоима такмичења морају бити дата и рјешења, кључ бодовања ученичких радова и начин рангирања појединаца и екипа, учесника на такмичењу.
- На такмичењима ученици рјешавају такмичарске задатке писмено, усмено или извођењем експеримената или радних операција и умјетничким продукцијама, спортским надметањима, те презентацијама истраживачких радова.
- Такмичарске комисије за поједини ниво такмичења одговарају за тајност такмичарских задатака до почетка такмичења, као и за анонимност резултата свих такмичара/екипа, до објаве коначних резултата.
- Писани ученички радови са републичких такмичења се чувају до краја текуће школске године у Републичком педагошком заводу у Бањалуци, а други радови, као макете, модели, портфолији, ликовни радови и сл., у школи/домаћину такмичења, након чега се предају школама из којих су ученици, гдје се награђени радови трајно чувају.

14. Приговори и жалбе

- На свим нивоима такмичења, по завршетку рада ученика, комисија за преглед радова преузима ученичке радове, а организатор је дужан да изложи примјерак такмичарских задатака и рјешења у холу школе.
- Послије објављивања прелиминарних резултата, такмичар и његов ментор могу да уложе писмени приговор на задатак/е, уколико сматрају да неки задатак/ци није/су добро бодовани.

- Приговор се, у писменој форми, доставља такмичарској комисији/комисији за жалбе/ у року од 30 минута од саопштења резултата.
  - Комисија је дужна да размотри сваки приговор и донесе одлуку коју записује на полеђини приговора и саопштава подносиоцу приговора, након завршеног рада комисије. Такмичар и његов ментор немају право на поновни приговор.
  - Након уношења (могућих) измјена у бодовима, такмичарска комисија објављује коначну листу резултата одређеног нивоа такмичења.
15. Похвале, награде и признања
- Комисије су обавезне да изврше рангирање свих такмичара.
  - Ако два или више такмичара имају исти број бодова, они дијеле освојено мјесто и добијају исте награде. Ранг листа се сачињава на основу броја освојених бодова тако да прво мјесто освоја ученик/ци који је добио/добили највећи број бодова, и тако даље.
  - За освојено I, II и III мјесто на регионалним такмичењима ученици добијају диплому, а похвалу добијају ученици за освојено 4-6. мјеста,
  - За освојено I, II и III мјесто на републичким такмичењима ученици основне и средње школе добијају диплому, а сви ученици добијају похвалу за учествовање на такмичењу,
  - Наставници-ментори ученика који су освојили прво мјесто на регионалном такмичењу и једно од прва три мјеста на републичком такмичењу добијају признање за допринос у остваривању циљева такмичења.
  - Захвалнице добијају школе домаћини регионалних и републичких такмичења и спонзори.
  - Дипломе, признања и захвалнице, у име организатора, за школска и општинска такмичења потписују предсједници одговарајућих такмичарских комисија и директори школа-домаћина такмичења, а предсједници такмичарских комисија и директор Републичког педагошког завода, за регионална и републичка такмичења.
  - Евиденцију о издатим дипломама, признањима, похвалама, захвалницама и документацију са регионалних и републичких такмичења води Републички педагошки завод.
  - Извјештаји о проведеним такмичењима и постигнутим резултатима ученика, и стручне анализе, објављују се на сајту Републичког педагошког завода.
16. Средства за провођење школских, општинских и регионалних такмичења обезбјеђују школе-домаћини такмичења и локална заједница.
17. Средства за трошкове републичких, међудржавних такмичења, балканијада и олимпијада, обезбјеђује Министарство просвјете и културе Републике Српске.
18. Комуникација Републичког педагошког завода са школама обављаће се електронским путем.
19. Ово Стручно упутство ступа на снагу даном доношења.

